

A Köztársasági Elnök üdvözlete!

A Nemzetközi Szövetkezeti Nap alkalmából Mádl Ferenc köztársasági elnök az alábbi levélben köszöntötte a szövetkezőket.

Tisztelt Ünneplő Közösség !

Szeretettel köszöntöm Önöket a 82. Nemzetközi Szövetkezeti Nap alkalmából.

Az ünnepek nélkülözhetetlenek, mert összehozzák az összetartozókat, módot adva számukra a közösen elért eredményekkel és gondokkal szembesítő számvetésre, a tapasztalatok cseréjére, a jövőbeli esélyek és tennivalók megfogalmazására: megerősíti őket az egymásrautaltság tudatában.

A magyar embertől sosem volt idegen az önkéntes szövetkezés gondolata. Ez az együttműködési forma azért kedvére és hasznára való, mert tiszteletben tartja a tulajdont, biztosítja a felsőbb hatalmaktól független, számára közvetlen beleszólási joggal járó önkormányzást, személyes tudását, képességét, szorgalmát kamatoztathatja, és annak arányában részesedik a közös haszonból. S azért szolgálja jól a közérdeket, mert a szövetkezet elsősorban a helyi lehetőségek ismeretében, a helyi igények és szükségletek kielégítésének szolgálatában teszi a dolgát – szándékaiból és méreteiből következően rugalmasak és hatékonyan. Mondhatnánk, hogy miközben a világgazdaság kényszerítő ereje, a nemzetközi méretekben megvalósuló termelés „kisajátítja” és elidegeníti a munkavállalót munkája eredményértől, addig az önszerveződés keretei között építkező szövetkezet emberléptékű és embertisztelő. Formáját, célját és tevékenységét, tagságát és a kiszolgált közösséget tekintve egyaránt. Tisztelet mindazoknak, akiknek kitartása és eredményei hozzájárultak ahhoz, hogy – az önszerveződés fogalmával visszaélő központi akarat nyomásának nehéz évtizedein átlábalva – a magyar szövetkezetek életképessége csorbítatlan maradt.

Nagyrabecsüléssel üdvözlöm eddigi eredményeiket. Bátorítsa Önöket az a meggyőződés, hogy a tiszteletre méltó múltra visszatekintő magyar szövetkezeti mozgalom esélyei az Európai Unió keretei között tovább növekednek. Szívvel kívánom, hogy még kedvezőbb feltételek között végezhesék munkájukat, s hogy szakmai tudásukat, hitüket és elszántságukat az élet méltó eredményekkel jutalmazza – a maguk és valamennyiünk meglelégedésére!

Budapest, 2004. július 2.

Mádl Ferenc sk.

Küldöttgyűlést tartott a LOSZ

Az Országos Szövetség 2004. május 25-én tartotta meg országos küldöttgyűlését Gyulán. A küldöttgyűlésen megjelent és felszólalt dr. Csiha Judit országgyűlési képviselő asszony, a BM Lakáspolitikai Kollégiumának vezetője. Felszólalásában ismertette a dr. Lamperth Mónika belügyminiszter asszony üzenetét a küldöttgyűléshez, majd bejelentette, hogy a kormány megtárgyalta és az Országgyűlés elé terjesztette a lakásszövetkezetekről szóló törvénytervezetet. A tervezetet az Országgyűlés várhatóan 2004. novemberéig fogadja el. A képviselő asszony szólt a BM húzódó felújítási pályázatáról is, megemlítette, hogy a késedelem oka a kormány megszorító intézkedése volt, de a pályázati kiírás ez évben sem maradhat el (azóta ismertté vált a pályázati kiírás is!)

A küldöttgyűlés megvitatta és elfogadta a LOSZ Elnökségének és Felügyelő Bizottságának beszámolóit, megerősítette a szövetség 2003. évi költségvetése teljesítéséről szóló, Elnökség által támogatott mérleget és beszámolót. A küldöttek elfogadták a Nemzeti Lakásprogram kormányzati intézkedéseiből fakadó érdekképviselési feladatokat is (ezekről elmúlt számukban adtunk részletes tájékoztatást.) Végezetül a küldöttgyűlés megállapította a LOSZ tisztségviselőinek 2004. vére vonatkozó tiszteletdíjait (36.000 Ft/hó elnökhelyettes, FB elnök, 25.000 Ft/hó elnökségi és FB tagok).

A 2244-es képhez a szöveg:

Vágó Győző Hajdú-Bihar megyei küldött hozzászólása

A 2273-as képhez a szöveg:

A küldöttek szavaznak az elnökség beszámolójáról

Rendkívüli Elnökségi ülés

A LOSZ Elnöksége 2004. május 24-25-én rendkívüli elnökségi ülést tartott Gyulán.

A testületi ülés témája a társasházi törvény végrehajtásához kapcsolódó tervezett LOSZ kiadvány volt. A LOSZ Elnöksége érzékelve azt, hogy a piacon bizonytalanság van a társasházi törvény 2005. január 1-jével kötelezően előírt közgyűlési határozatok és tulajdonosi nyilvántartások tartalmi, formai elvárásaival kapcsolatban, úgy látta helyesnek, hogy együttműködve nyomdai és nyomtatványellátó szervezetekkel indokolt lenne egy társasházi gyakorlati kézikönyv kiadása. Az Elnökség 5000 példányban, piaci szereplőkkel együttműködve és üzleti kockázattal is számolva egy kiadványsorozat (Társasházi gyakorlati kézikönyv, Társasházi közgyűlési határozatok könyve, Tulajdonosi nyilvántartás) elindítását fogadta el, ami max. 4 millió Ft, várható megtérüléssel járó kiadást jelent a szövetségnek. Ugyanakkor az Elnökség az Otthonunk alapítvánnyal való együttműködés keretében pályázati úton is szeretné kezdeményezése finanszírozását elősegíteni. A kiadványok terjesztésében a LOSZ Elnöksége számít a területi szövetségek együttműködésére is.

LOSZ H í r e k

- A kormány 74/2004. (IV.15.) Korm. rendelete lehetőséget teremt arra, hogy a lakásügyben érintett érdekképviselők az EU Hivatalos Lapjában közzétett jegyzéken minősített fogyasztóvédelmi szervezetként szerepeljenek Bővebb információ a LOSZ honlapján az Aktualitások, LOSZ Hírek link alatt.
- Megjelent a „Nonprofit szektor főbb statisztikai jellemzői, 2002” című internetes kiadvány, mely a http://www.ksh.hu/pls/ksh/docs/index_stadat.html honlapon a letölthető kiadványoknál elérhető!
- 2004. július 2-án volt a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége által meghirdetett Nemzetközi Szövetkezeti Nap hazai központi ünnepe Budapestén a Vajdahunyad Várában. A köztársasági elnök köszöntőjét e számunkban közöljük.
- A kormány megvitatta, és az Országgyűlés elé terjesztette a lakásszövetkezetekről szóló törvénytervezetét. A tervezet az Országgyűlés honlapján az irományok között a T/10284 szám alatt tekinthető meg. A LOSZ módosító indítványait a www.losz.hu honlapon az Aktualitások között lehet véleményezni, kiegészíteni.
- Látogatást tett Magyarországon a CECODHAS elnöke, Angelo Grasso úr, aki Magyarország EU tagsága miatt megváltozott viszonyok miatt folytatott tárgyalásokat. A LOSZ eddig a CECODHAS-ban társult tagként szerepelt és a 2004. évi tagdíja 2995.- Euro. A teljes jogú EU tagsággal a LOSZ is teljes jogú taggá vált a szervezetben és a tagdíja ennek megfelelően 12.000.- Euróra növekszik 2005. január 1-jétől. Ezt a lényeges növekedést a LOSZ jelenleg vállalni nem tudja. A LOSZ elnöke és a CECODHAS elnöke – akit a CECODHAS titkárságának vezetője Renata Pavlov is elkísért lásd: képünk – a tagdíj mérséklése érdekében folytatott tárgyalása kedvezőnek ígérkezik, de végleg nem volt lezárható. Döntés 2004. októberében a CECODHAS dublini közgyűlésén várható. Addig a LOSZ-nak részletes és alaposan kidolgozott kérelemben kell tagdíjmérséklésre vonatkozó álláspontját a nemzetközi szervezet végrehajtó bizottságához, majd innen a közgyűléshez eljuttatnia. **(A Cecodhas (CECODHAS tif) képet ide kell beszúrni)**
- Örmény lakásszövetkezeti, társasházi civil szervezetek képviselői jártak Magyarországon tapasztalatsere látogatáson. A hazai házkészítő szervezetek tevékenységével az érdekképviselői non-profit szektorral ismerkedve látogatást tettek a LOSZ-nál, illetve a dunaújvárosi Intercisa Lakásszövetkezethél.
- A Társaság a Lakásépítésért civil egyesület – melynek a LOSZ is tagja – ebben az évben rendezvénysorozattal próbálja a kormányt a lakásépítés, ezen belül a bérlakásépítés támogatásának növelésére biztatni. A negyedévente sorra kerülő rendezvényeken neves kutatók mutatták be eredményeiket, melyeket szakmai kerekasztal vita zárt. A 2004. márciusi első rendezvény után 2004. május 10-én dr. Matolcsy György (Növekedéskutató Intézet igazgató, volt gazdasági miniszter) és dr. Vértés András (a GKI Gazdaságkutató Rt. elnök) tartott vitaindítót arról, hogy jó üzlet-e az államnak a lakásépítés. A vitát követően Béki Gabriella (SzDSz), Mádi László (FIDESZ), Molnár László (MSZP), Sisák Imre (MDF) országgyűlési képviselők fejtették ki álláspontjukat a lakáspolitikáról, lakásépítésről. A vitaindítóból kiderült, hogy a lakásépítés a lakásmobilitást, az állami adóbevételeket, a foglalkoztatáspolitikát, munkaerőpiacot és az egyéneket is egyaránt kedvezően érintik. Megoszlottak a vélemények a képviselők között az állami támogatások volumenéről és a kit támogasson az állam kérdésekben. Különösen nagy volt az összhang a szociálpolitikai támogatás és a család, népességgpolitika területére kiható kormányzati lakáspolitikai fejlesztésében.

- Pályázatfigyelő és pályázatkészítési együttműködési megállapodást kötött a LOSZ az Országos Pályázati Tanácsadó Irodával.
- Támogatási igényt nyújtott be a LOSZ a Belügyminisztériumhoz a BM civil stratégiájában meghirdetett tevékenységek támogatásához. A BM a támogatási kérelmet forráshiány miatt elutasította. Ezt követően a LOSZ és az Otthonunk Alapítvány az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal elnökéhez fordult a szervezetek által készített kiadványok támogatása érdekében. A kérelmekről – melyek 5,5 millió Ft nagyságrendűek – még nincs információ.
- Együttműködési megállapodásban rögzítette a LOSZ és az Otthonunk Alapítvány a két szervezet közös tevékenységének koordinálását. Az együttműködés a pályázatok, a LOSZ informatikai, propaganda és marketing tevékenységének témáira terjed ki túlnyomórészt. A megállapodás keretében a jövőben az Otthonunk c. újság, a LOSZ kiadványai az Otthonunk Alapítvány égisze alatt, de továbbra is a LOSZ szakmai felügyelete mellett kerülnek kiadásra.
- 2004. július 26-28-én Budapestre látogat Norbert Nareyke úr, a LOSZ partner thüringiai lakásszövetségének vezetője. A látogatás alkalmával a BOSCH cég média és marketing tevékenységének német tapasztalatairól, a hazai lakásszövetkezeti, társasházi kábeltévé szolgáltatás fejlesztésének lehetőségeiről szakmai napot szervez a LOSZ.
- 2004. június 2-3-án tartotta meg a LÉTÉSZ a budapesti szövetség beszámoló részküldöttközgyűlési rendezvényét. A budapesti lakásszövetkezeti és társasházi küldöttek – meglehetősen szerény részvételi arányban képviselve megbízóikat – elfogadták a LÉTÉSZ vezető testületeinek beszámolóit, a költségvetési irányszámokat, a szakmai előterjesztéseket és a LÉTÉSZ középtávú stratégia elképzeléséről szóló előterjesztéseket. A küldöttközgyűlések döntöttek az őszi tisztújító küldöttközgyűlés jelölő bizottságának összetételéről is. A LÉTÉSZ Elnöksége a részküldöttgyűléseken adta át a budapesti szövetség elnöksége által adományozott „Dicsérő Oklevél” kitüntetéseit az alábbi kitüntetetteknek:
Lock Lászlóné, Info-Prod Műszaki Kiadó Kft. ügyvezetőjének, **Lőrincz Józsefné**, Óbuda 2.sz. Lakásszövetkezet főkönyvelőjének, **Ladics Károly**, XVIII/2. Lakatos úti Lakásszövetkezet elnökének, **Kiss Károlyné**, IX.Mester u-i Lakásszövetkezet fb elnökének, **Mihály Ferenc**, LÉTÉSZ főrevizorának, **Báthory Béla**, Újpalota 4.sz. Lakásszövetkezet elnökének, **Ese Ervinné**, „Náday Ferenc” Lakásszövetkezet elnökének, **Mácsik Ferenc**, Összefogás Lakásszövetkezet műszaki vezetőjének.
- Elkészült a GKM-ben a távhőszolgáltatásról szóló új törvénytervezet. A még csak minisztériumi előterjesztést a LOSZ több megyei szövetség (Somogy, Vas stb.) bevonásával véleményezte. A törvénytervezet ezt követően véglegesítődik, majd kerül tárcaközi egyeztetésre. A LOSZ álláspontja a honlapon olvasható az Aktualitások között. A törvénytervezet sorsáról későbbiekben is tájékoztatást adunk. Ide tartozó téma, hogy a közműves vízellátás szabályozási kérdéseiben is nyilatkozott az illetékes tárca, miszerint megkezdődtek a vízszolgáltatás törvényi szabályozásának munkálatai is.

Kitüntetés

A korábbi gyakorlattól eltérően a jövőben a LOSZ Elnöksége az elnökség által alapított kitüntéseket az országos szövetség beszámoló küldöttgyűlésén adja át. A 2004. évi kitüntetettek, így a május 25-én megtartott országos küldöttgyűlésen dr. Csiha Judit a küldöttgyűlés meghívott vendége adta át az elnökség nevében az alábbi kitüntetteknek:

Otthonunkért kitüntetésben részesültek:

Benkó Vince, Stadion Lakásszövetkezet elnökének (Miskolc)

Nagy Tiborné, Jókai Lakásszövetkezet gondnokának (Pécs)

Csegezi Tiborné, Kelenföldi Lakásszövetkezet elnökének (Budapest)

Borszemné Bódi Katalin, LÉTÉSZ főkönyvelőjének, (Budapest) és

Serb József, Hőforrás Üdülészövetkezet elnöke, (Gyula)

Elismerő Oklevél kitüntetésben részesültek:

Fábján Sándor, a MÁV Lakásszövetkezet elnökének, régiós képviselő (Szentes),

Dolányi Sándor, a Munkácsy Lakásszövetkezet elnökének, régiós képviselő (Gödöllő),

Gecse József, a 168-as Lakásszövetkezet elnökének (Tiszaújváros),

Szókéné Taskó Borbála, a II. Rákóczi Ferenc Lakásszövetkezet műszaki vezetőjének (Debrecen),

Tolnai Valéria, a VI.sz. Köztelek u-i Lakásszövetkezet ügyvezető elnökének (Győr),

Bodor Mihály, a Berda József Lakásszövetkezet felügyelő bizottsága elnökének (Budapest IV.ker.),

Győrffy József, a XI.ker. Önkormányzat Vagyonkezelési Ügyosztály Társasházi és Lakásszövetkezeti referense (Budapest),

Fekete Tibor, IX. József Attila 5.sz. Lakásszövetkezet elnökének (Budapest),

Lukácsné Gönczi Magdolna, Tavasz Lakásszövetkezet főkönyvelőjének (Debrecen).

Watzker Imre, a IV.ker. Óceán Lakásszövetkezet elnökének (Budapest).

Képünkön (2307) Serb József veszi át az Otthonunkért kitüntetését Csiha Judit asszonytól.

Eredményes tapasztalatsere Gyulán

Most már hagyományosnak mondható tapasztalatsere találkozóra gyűltek össze a lakásszövetkezeti, társasházi tisztségviselők, vezető munkatársak Gyulán 2004. május 24-26-án. A találkozó fő témája a 2004. január 1-jétől bekövetkezett könyvvezetési kötelezettséggel kapcsolatos változások álltak. Gyenei Ferenc a LOSZ felügyelő bizottságának elnöke tartott gyakorlati elemekkel kiegészített bevezető előadást. Előadásában elsőként a lakásszövetkezetek adatszolgáltatási kötelezettségéhez kapcsolódó adatlapok kitöltéséhez fűzött kiegészítést. Megemlítette, hogy indokolt és szükséges volna foglalkozni a kiadott táblázatok „előző év helyesbítése” rovatával is, hisz elképzelhetetlen, hogy időközben feltárt hiba, adórevízió stb. okok miatt erre nem lenne szükség. A nyomtatványokhoz egyébként kitöltési útmutatót azért nem lehet adni, mert ezt a rendeletek nem teszik lehetővé. Említést tett az előadó arról is, hogy az egyéb szervezetek számviteli sajátosságairól szóló (224/2000.) kormányrendelet a felújítási elkülönített pénzeszközökről (melyeket a köznyelvben hibásan felújítási alapnak hívunk) elmulasztott átmeneti rendelkezést hozni, ugyanis a meglévő felújítási célú pénzeszközt is át kell vezetni a passzív elhatárolásokra. Megjegyezte azt is, hogy sokan nem jól értelmezik az elhatárolásokat (bevételeket passzív, ráfordításokat aktív), így erre a jövőben több figyelmet kell fordítani.

Körültekintően kell vizsgálni az értékvesztés elszámolását (értékpapírok, tagi tartozás stb.) és élni lehet a céltartalék képzésének lehetőségeivel is (várható veszteségre, kordedvezményes nyugdíjra stb.).

Előadása további részében a LOSZ által kiadott ún. kék könyv gazdálkodási kérdéseiről szövegezt. Felhívta a figyelmet a tulajdonviszonyok tisztázására, az elszámolási időszak pontosítására (a gazdálkodási időszak a naptári év, az elszámolási időszak vége a köz (küldött)gyűlés időpontja, vagy az azt követőnap és a költségek felosztásának gondos rögzítésére, figyelemmel kísérésére. Külön emlékeztetett arra is, hogy a PM és az APEH nem gondoskodott a megváltozott lakásszövetkezeti szabályozás „tájékoztatóban” való jogkövetéséről, annak ellenére, hogy erre a LOSZ többször már felkérte. Hasonlóképpen zavar van a KSH tevékenységi kör besorolásában is (ezt újabban a LOSZ ismételt szorgalmazta a KSH felé.)

Az előadás befejező része egy (itt is közreadott) feltételezett, kettős könyvvitelt vezető lakásszövetkezeti gazdasági eseményeket bemutató példát ismertetett.

Lakásszövetkezeteknél leggyakrabban előforduló gazdasági események kontírozása

A felsorolt esetek a kettős könyvvitelt vezető szövetkezeti tulajdonban lévő eszközökkel rendelkező szövetkezetekre vonatkoznak.

- A lakások a tagok tulajdonában vannak.
- Üzemeltetési költséget használati díjként számolják el (ÁFA-ban tárgyi adómentes).
- Felújítási pénzeszköz gyűjtés pénzeszköz átadásként történik.

Gazdasági események

1/A. Fizetési kötelezettség előírása testületi határozat alapján.
(321 közös költség, használati díj)

T.: 3211

K.: 3212

1/B. Befizetés (pénztárba, bankba, csekkel).

T.: 381, 383, 384
(pénztár, csekk, üzemeltetési számla)

K.: 3211

1/C. Bevétel elszámolása év végén (amit a költségek elosztásával számolunk ki).

a.) ha a mérlegkészítés előtt számlát állítunk ki

T.: 3212

K.: 9111
(Üzemeltetés bevétele)

vagy

b.) T.: 39
(aktív időbeli elhatárolás)

K.: 9111

és a következő évben

T.: 3212

K.: 39

1/D. Hátralék befizetése ugyanaz, mint 1/B.

Pótbefizetés esetén 1/A és 1/B alkalmazható.

2. A tulajdonos lakásán végzett közvetlenül számlázott lakásszövetkezeti szolgáltatás

Számlázás: T.: 311
(vevőkövetelés)

K.: 923
(vállalkozási árbevétel)
K.: 467
(fizetendő Áfa)

Befizetés: T.: 381-384

K.: 311
(mint vevőt és nem mint tagot)

3. Helyiség bérbeadás, hirdetési díj 2004. évben (ÁFA-ban nem választott speciális adózást)

Számlázás: T.: 311

K.: 921
(bérleti díjbevétel)

(2003. évben K.: 467 fizetendő
Áfa)

Befizetés: T.: 381-384 K.: 311

4. Folyamatos és viszonylag állandó kiadások és költségek.

4/A. a.) Hitelfelvétel

T.: 384 vagy K.: 432
: 3852
(felújítási számla)

(ha a hitelt a lak. szöv. számlájára utalják, ha közvetlenül szállítónak történik a kifizetés, úgy ütköző számlát kell alkalmazni)

b.) Hiteltörlesztés utalással

T.: 432 K.: 384 vagy
K.: 3852
(ha felújításból)

4/B. Előtakarékosság lakástakarék pénztárba.

T.: 192 K.: 384 vagy
(tartós betét, felújítás) : 3852

4/C. a.) Épületbiztosítás előírása számla vagy díjbekérő alapján.

T.: 533 K.: 442
(biztosítási díjak) (belföldi szállító)

b.) Pénzátutalás T.: 442 K.: 384

5. Költségek

5/A. Víz- és csatornadíj, szemétdíj és minden más olyan költség, amely közvetített szolgáltatásként kezelendő (szolgáltató lakásszövetkezetnek számláz, de a szolgáltatást a magántulajdonban lévő lakásba a tagnak közvetíti, azaz a következő évben számlázza)

a.) Csak közös részt kiszolgáló főmérő vagy a főmérő és az almérő különbsége.

Számlázás: T.: 51131 K.: 442
(vízdíj)

Kiegyenlítés: T.: 442 K.: 384

- b.) Főmérő, ha a lakásszövetkezet. tovább számláz a tagnak (azaz a lakóépületben nincs mellékvízmérősítés)

Számlázás: T.: 51131 K.: 442

T.: 466
(a továbbszámlázásra kerülő
szolgáltatásra jutó ÁFA)

- c.) Továbbszámlázás a lakóknak, mint közvetített szolgáltatás

T.: 3212

K.: 9111
(üzemeltetés bevétele)
K.: 467

Kiegyenlítés 1/B. szerint, a bevételt az 1/C. b.) szerinti elhatárolásos módszerrel is lehet könyvelni.

- d.) Ha a lakásszövetkezet a pénzbeszedésért jutalékot kap és azt kiszámlázza a szolgáltatónak

T.: 311
(vevők)

K.: 922 vagy
(külső szolgáltatás
árbevétele)
: 923
(esetleg 467
fizetendő Áfa)

5/B. A közös tulajdonban lévő eszközökhöz használt bejövő szolgáltatások számlázása

- a.) Villamos energia:

T.: 51111

K.: 442
(belföldi szállítók)

- b.) Szemétdobó tisztítás:

T.: 5211

K.: 442

- c.) Gázdíj közös kazánhoz:

T.: 51123

K.: 442

- d.) Távfűtési díj közös helyiségekre:

T.: 5213

K.: 442

- e.) Felvonóval kapcsolatos valamennyi karbantartás:

T.: 5203
: 5214
(szakértői költség)

K.: 442

f.) Rovarirtás közös tulajdonon:

T.: 5214 K.: 442
(egyéb költség)

Ha a rovarirtást lakásban is végzik és a szövetkezet a szolgáltatást a vállalkozónak téríti, abban az esetben ugyanaz, mint 5/A. b.) c.)

g.) Anyagvásárlás: költségre
T.: 511 K.: 442
(vásárolt anyag költsége)

készletre T.: 21 K.: 442
(anyagkészlet raktáron)

Ha vállalkozási és nem tárgyi adómentes szolgáltatáshoz történik a beszerzés, akkor

T.: 466
(előzetesen felszámolt Áfa)

5/C. Egyéb költségek és ráfordítások elszámolása

a.) Fizetendő bírság, pótlék

T.: 8612 K.: 4646
(egyéb ráfordítás bírság) (bírság befizetési kötelezettség befizetése)

T.: 4646 K.: 384

b.) Kiküldetés, utazási költség:
- ha van számla a jegyről:

T.: 5201 K.: 381
(belföldi utazási költség)

- ha nincs száma a jegyről)

T.: 5508 K.: 381
(Egyéb költségtérítés)

c.) Napidíj T.: 5501 K.: 381
(Napidíj)

d) Reprezentáció, üzleti ajándék

T.: 5502 K.: 442 vagy

K.: 21-23
(ha készletből adják)

Ha nem mentes, akkor

T.: 5502

K.: 46223 és
(természetbeni juttatás)
K.: 4633
(Eü. hozzájárulás befizetése)

e.) Oktatás

T.: 5210

K.: 442 vagy
: 381

Ha nem vállalkozás érdekében történik, akkor természetbeni juttatásként kell adózni.

f.) Tagdíj

T.: 535

K.: 442/384

g.) Béreلسzámlás

T.: 541
(bérköltés)

K.: 471

: 463,
(munkaadói, munkavállalói járulékok)

T.: 471
(jövedelem elszámolás)

K.: 462,
(Szja)

: 473,
(TB)
3612
(munkavállalóval szembeni követelés) ... stb.

T.: 542
(elszámolási számla)

K.: 473 és
: 4633
(eü. hozzájárulás befizetési kötelezettség)

h.) Társasági adó előírása

T.: 891
(társasági adó)

K.: 461
(társasági adó elszámolása)

i.) Káreseménnyel és biztosítóval kapcsolatos elszámolások
- kár könyvelése

T.: 8611

K.:
megsemmisült eszköz számlája

(káreseménnyel kapcsolatos veszteség)

- helyreállítás költsége:

T.:
eszköz vagy készlet számla

K.: 442
(Belföldi szállítók)

- biztosító térítése:

T.: 384 (39)
(felújítási folyószámla)

K.: 9611
(Egyéb bevételek
eredményt növelő káresemény
bevétele)

6. Felújítással kapcsolatos könyvelések, bevétel, mint pénzeszköz átadás

a.) kötelezettség előírása

T.: 32111

K.: 32121
(egyenleg = hátralék)

b.) befizetés

T.: 381-384/F

K.: 32111

c) bevétel (a befizetéskor)

T.: 32121

K.: 983
(véglegesen nem fejlesztési,
felújítási célra kapott támogatás
rendkívüli bevétel)

és ezzel egyidejűleg:

T.: 983

K.: 48
(passzív elhatárolás)

d.) felújítási felhasználás:

T.: 16
(beruházás, felújítás)

K.: 442

e.) aktiválás

T.: 12-15
(ingatlan ,
műszaki berendezés,
gép)

K.: 16
(beruházások)

f.) költségelszámolás

T.: 57
(ÉCS)

K.: 129, 139, 149
(ingatlan , műszaki
berendezés, gép ÉCS)

és ezzel egyidejűleg

T.: 48
(passzív elhatárolás)

K.: 983
(véglegesen nem fejlesztési
célra kapott támogatás
rendkívüli bevétel)

Pályázati lehetőségek voltak az NCA keretében

A Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) kollégiumai és Tanácsa döntött a 2004. évi működési és egyéb civil pályázatok kereteiről, feltételeiről. A LOSZ erről az érintett tagszövetségeit, a gyors és eredményes pályázatok érdekében és az idő rövideje miatt rövid úton tájékoztatta. Lapzártánkig nem állt rendelkezésre adat arról, hogy hány megyei szövetség pályázott működési költségre. A LOSZ 7 millió forint működési támogatásra nyújtott be pályázatot és segítette az Otthonunk Alapítványt is működési és egyéb projektek támogatására szóló pályázatok beadására, összességében 10-12 millió Ft összegben. A pályázatokat 2004. június 20-július 1-je között lehetett leadni. (Az Otthonunk Alapítvány – melyet a LOSZ 2000-ben alapított – a LOSZ megyei tagszövetségeit és képviselőit kérte fel együttműködési megállapodás keretében arra, hogy országos képviselői jellegét biztosítani tudja.)

A pályázatok eredményességéről a www.nca.hu honlapon, illetve az Otthonunk hasábjaink lehet majd információkat szerezni.

Lakásszövetkezetek és Társasházak Országos Szövetsége
1054 Budapest, Szabadság tér 14.

Központi Statisztikai Hivatal
Dr. Pukli Péter elnök úrnak

156/2004.

1024 Budapest
Keleti Károly u. 5-7.

Tisztelt **Elnök** Úr !

2004. január 1-jétől a lakásszövetkezetek gazdálkodását a módosított 224/2000. (XII. 19.) Kormány számú rendelet új alapokra helyezte. A kormányrendelet a lakáságazatba sorolt lakás-, garázs-, üdülő és műhelyépítő/fenntartó szövetkezeteknél a fenntartás, felújítás és korszerűsítés feladatait a korábbi szolgáltatói szemléletű tevékenység helyett a tulajdon alapján értelmezi. Így ez év elejétől a lakásszövetkezetek tagjaik felé alaptevékenységük szerint nem szolgálatnak, hanem a lakásszövetkezeti tulajdon fenntartása érdekében szükséges forrásokat a saját szövetkezeti tulajdonban álló épületrészek, berendezési és felszerelési tárgyak használatba (bérbe) adása útján teremhetik elő. Ebből az következik, hogy a lakásszövetkezetek alaptevékenysége – ami egyúttal főtevékenységük is – a TEAOR 70.20 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése; kiegészítő mellék, illetve vállalkozási tevékenységük pedig a TEAOR 70.32 Ingatlankezelés, illetve egyes közüzemi szolgáltatások továbbhárítása.

A fentiekre tekintettel kérem eddigi lakásszövetkezeti ágazati besorolásuk szíves újraértelmezését, illetve az ezzel kapcsolatos álláspontjuk kialakítását, annak részünkre történő megküldését. Tájékoztatásul közöljük, hogy az Országgyűlés a napokban kezdte meg az önálló lakásszövetkezeti törvénytervezet tárgyalását, ami a jövőben a lakásszövetkezeteknél csak egységes, lakásszövetkezeti tulajdonformát tesz lehetővé, ami a várható – 2005. január 1-jei – hatályba lépéssel a gazdálkodási jogszabályba ma még megengedő tagi közös tulajdonformát is megszünteti. Ezzel álláspontunk szerint mindenképpen egyértelművé válik a lakásszövetkezetek TEAOR besorolásából adódó eddigi értelmezésbeli különbség. Erre is tekintettel tartjuk fontosnak a Hivatal állásfoglalását.

Budapest, 2004. június 3.

Tisztelettel:

Farkas Tamás
elnök

Megjelenítendő adatok a céges levélpapíron

Gyakran felvetődő kérdés, hogy az Unióban milyen adatokat kell megjeleníteni egy vállalkozásnak külső levelezései és megrendelései során.

A válasz a **68/151/EGK** irányelvben, illetve annak módosításában (**2003/58/EK irányelv 4. cikk**) található meg, sok más egyéb (pl. társaságok, szervezetek bizonyos okiratainak és adatainak közzétételi kötelezettségei; cégjegyzék; pénzügyi beszámolók nyilvánosságra hozatala, stb.) mellett. Az irányelvek értelmében a leveleknek, megrendeléseknek - akár papír, akár bármely más adathordozó használatával készültek - tartalmazniuk kell a társaság cégjegyzékszámát, illetve azt az információt, amely a nyilvántartást azonosítja, azaz Magyarországon a nyilvántartást vezető szervet (pl. "Fővárosi Bíróság, Cégbíróság; Cg. 01-10-042131"). Továbbá fel kell tüntetni a társaság jogi formáját, (szövetkezet esetében ezt akkor, ha a nevéből ez nem egyértelmű) székhelyét (pl. "Saldo Rt., 1135 Bp. Mór u. 2-4."), illetve ha a cég felszámolás alatt áll, akkor az erre vonatkozó utalást ("f.a.").

Az új irányelv előírja azt is, hogy a fenti adatokat a társaság, szövetkezet honlapján is fel kell tüntetni, feltéve, hogy van neki ilyen.

Megjegyzendő, hogy mivel a rendelkezés jogi formája direktíva, ezért a jogszabályalkotónak a magyar jogrendben is létre kell hozni az irányelvnek megfelelő hazai szabályokat, melyek ennél akár többet is előírhatnak. Érdekesség, hogy bár az eredeti, 68/151/EGK irányelvben a tagállamok az 1968-as megjelenéshez képest 18 hónapot kaptak az átvételre (tehát ezek május 1-től ránk is érvényesek lennének), viszont mivel a módosítás a harmonizáció végső időpontjának 2006. december 31-ét jelölte meg, így valójában a magyar jogalkotáson múlik, hogy e határidőn belül mikor léptetik hatályba azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljünk. Ettől függetlenül érdemes erre már most is felkészülni, hiszen az időben történő átállás rengeteg felesleges nyomdaköltségtől mentheti meg a vállalkozásokat, szervezeteket. A mielőbbi alkalmazást indokolja az is, hogy azon uniós partnereink, melyek országában már több mint harminc éve alkalmazzák ezen előírásokat, joggal várhatják el magyar partnereiktől is, hogy nyilvános adataikat tüntessék fel külső levelezéseikben, megrendeléseiken, szerződéseiken.

Forrás: 2003/58/EK irányelv

Az alkalmazható üzemanyagárakról

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 82. §-a felhatalmazza az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt arra, hogy az üzemanyagárakat közzétegye.

Ha a magánszemély az üzemanyagot a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

2004. április 1-je és június 30-a között alkalmazható üzemanyagárak:

Ólmozatlan motorbenzinek

ESZ-95 ólmozatlan motorbenzin 239Ft/l

ESZ-98 ólmozatlan motorbenzin 249Ft/l

Gázolajok 215Ft/l

Keverék 239Ft/l

2004. január 1-je és március 31-e között alkalmazható üzemanyagárak:

Ólmozatlan motorbenzinek

ESZ-95 ólmozatlan motorbenzin 230Ft/l

ESZ-98 ólmozatlan motorbenzin 240Ft/l

Gázolajok 213Ft/l

Keverék 230Ft/l

Jegybanki alapkamat alakulása

2004. május 4-től 11,50 %

Tetőszigetelés, fedés, bádogos és hőszigetelő munkák!
Épületfestés is.

Andeto Bt
Pécs
Tel: 72 515-732
06 30 390 4577

1/8-ad oldalas hirdetés !

Lakások és lakóépületek energiapasszusa (épület energiaauditálása)

Az EU-ban is napirenden van a téma, olyannyira, hogy 2002. december 16-án született is egy direktíva, 2002/91. EC Épületek energiafogyasztása címmel, amely május 1. óta, EU-tagságunk kezdetétől ugyanúgy vonatkozik ránk is, mint a többi tagállamra.

Praktikusan ez annyit jelent, hogy a direktíva értelmében meg kell határozni az épületek energiafogyasztását, ezt össze kell vetni a hazai és nemzetközi adatokkal, ezen értékelést követően fel kell tárni az energia-megtakarítási lehetőségeket. Ezek kiváltására műszaki javaslatokat kell kidolgozni, majd az ismert támogatási és kedvezményes hitellehetőségeket figyelembe véve – megkeresve a finanszírozás forrásait – egy javaslattal zárható az energiaauditálás folyamata. Az energiaauditálás feladatkörébe tartozik még az üvegházhatást okozó gázok (CO₂, freon, NAF-S III stb.) kibocsátásának csökkentése is, amely szorosan kapcsolódik az energiatermelés, a hűtési technológiák és a tűzoltórendszerek használatához is. A szakma már a rendelet megjelenését megelőzően foglalkozott az abban foglaltak végrehajtási lehetőségeivel, számos szakmai konferencián bukkant fel a téma különféle aspektusokból megközelítve.

A képzés, jóval megelőzve a direktíva megjelenését, már 1998-ban beindult, és máig több mint 200 energiaauditor kiképzése történt meg. A képzést az akkori Gazdasági Minisztérium rendelte meg, EU PHARE-pénzek támogatásával. A képzés tematikáját és módszertanát Joe Flanagan (March Consulting Manchester) és dr. Emhő László (Iparterv Rt., Budapest) vezetésével gyakorlott szakértőgárda dolgozta ki. Az oktatás technikai legyolítását a BME Mérnöktovábbképző Intézet vállalta magára, és az oktatási tematika magyar kidolgozója fémjelzi és egyben garanciája is a folyamat teljes körű végrehajtásának.

Most már csak az a kérdés, hogy lakásszövetkezeteink, társasházaink mikor lépnek e kérdésben?

Ingatlan-nyilvántartás az Unióban

Változott a késedelmi kamat szabályozása is.

Az ingatlan-nyilvántartási törvényben jelentős változás, hogy 2004. május 1. után a kérelemre induló eljárásokban kötelezővé vált a jogi képviselő. Jogi képviselő ügyvéd, ügyvédi iroda, jogtanácsos vagy közjegyző lehet. Ha az adásvételi szerződést vagy az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel létrejövő dologi jogok (pl. vagyonkezelői vagy földhasználati jog, hasznélvezeti jog, használat joga, telki szolgálmi jog, jelzálogjog) alapításáról rendelkező szerződést ügyvéd ellenjegyezi, ő lesz jogosult eljárni a földhivatal előtt. A bírósági vagy hatósági megkeresésre induló földhivatali eljárásokban természetesen továbbra sem kötelező a jogi képviselő.

Nem kevésbé fontos a Polgári törvénykönyv módosítása sem, hiszen 2004. május 1-től a kamatfizetés szabályai is változtak. A módosítás a magyar jog és a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó fizetési késedelem leküzdéséről szóló 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv összhangját teremti meg. A változás – többek között – a késedelmi kamat mértékét, illetve a gazdálkodó szervezetek közötti ügyletek vonatkozásában a késedelmikamat-időszak kezdetének meghatározását érinti, ugyanakkor szélesíti a bíróság jogosítványait a kikötött kamat megváltoztatása körében.

Késedelmi kamatot továbbra is csak lejárt pénztartozás után kell fizetni. Ha a felek már a szerződésben megállapodtak a késedelmi kamat mértékéről, akkor a késedelem idejére ezt a kamatot kell felszámítani azzal a megszorítással, hogy a túlzottan magas kamatot a bíróság mérsékelheti. Ha a szerződés a késedelmi kamat mértékét nem rendezi, a fizetési határidőt elmulasztó fél köteles a – késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes – jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot megfizetni, feltéve hogy az alapügylet kamatmentes volt. Ez vonatkozik például a vállalkozói díjra is. Ha azonban a szerződés maga is kamatköteles (pl. tipikusan ilyen lehet a kölcsönszerződés), akkor az ügyleti kamat a késedelembe esés időpontjától a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával emelkedik, de összességében legalább a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat mértékét el kell érnie.

A gazdálkodó szervezetek között létrejött jogügyletekre vonatkozóan a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összege. A gazdálkodó szervezetek ügyleteinél a kamatfizetés a számla vagy fizetési felszólítás kézhezvételétől számított harminc nap elteltétől esedékes, ha a felek nem állapodnak meg eltérően. Ha a fizetési felszólítás vagy a számla kézhezvétele a teljesítést megelőzte vagy a kézhezvétel időpontja nem állapítható meg, a teljesítéstől számított harmincadik nap elteltét követő naptól kell késedelmi kamatot fizetni. A módosítással egy új jogintézményt is bevezettek. A gazdálkodó szervezetek által a törvényi szabályokhoz képest túlzottan alacsonyan megállapított késedelmi kamatot, továbbá a késedelmi kamat esedékességének a törvény rendelkezéseitől eltérően megállapított időpontját a bíróság megváltoztathatja, kivéve, ha az eltérést a szerződéskötéskor fennálló körülmények indokolták. A bíróságnak eddig csak a túlzottan magas késedelmi kamat mérséklésére volt lehetősége, de 2004. május 1. után a gazdálkodó szervezetek közti kötelmekkel kapcsolatosan már emelheti is a kamatokat.

Az új kamatszabályokat a 2004. május 1-jét követően létrejött szerződésekre kell alkalmazni, az ezt megelőzően megkötött kontraktusok esetében továbbra is a korábbi rendelkezések az irányadók.

Magyar Közlönyben
megjelent lakásszövetkezetekre vonatkozó jogszabályok
(2004. május 14-től – 2004. június 08-ig)

152/2004. (V.14.) Korm. r.

MK 65. szám

A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló 93/2002. (V.5.) Korm. rendelet módosításáról

1048/2004. (V.14.) Korm. h.

MK 65. szám

A lakosság eladósodásának mérséklését szolgáló intézkedésekről

162/2004. (V.21.) Korm. r.

MK 69. szám

Az építési beruházások közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályairól

169/2004. (V.26.) Korm. r.

MK 71. szám

A belügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 150/2002. (VII.2.) Korm. rendelet, valamint egyes további kormányrendeletek módosításáról

MK 72. szám

Az Országgyűlés Elnökének közleménye

A Magyar Köztársaság Országgyűlésének Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX.30.) OGY határozat 141. § (3) bekezdése alapján közzéteszem az (1) bekezdés szerint jegyzékbe vett érdekképviselői és társadalmi szervezetek listáját.

184/2004. (VI.3.) Korm. r.

MK 75. szám

Az elektronikus közigazgatási ügyintézésről és kapcsolódó szolgáltatásokról

190/2004. (VI.8.) Korm. r.

MK 77. szám

A gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosításáról

Tisztelt Kollégák!

A januári számunkban ismertettünk egy szagtalanító eljárást, mely kis költség mellett megváltoztatja a megbízóink életkörülményeit. Ez a BIOTHYS szagtalanító granulátum, mely a kukákban használva teljesen szagtalanítja a háztartási szemét kellemetlen bűzét. Itt a nyár, és kevés kivételtől eltekintve senkit sem érdekelt közülünk. Az egy liter granulátum Ára 1300,-Ft és ezzel 30 db 110-es kukát lehet szagtalanítani. A lakótelepeknél ez 15-20 Ft költségtöbbletet jelent egy lakóra. Az anyag kipróbált, és bármilyen kérdéssel ez ügyben fordulhatnak a következő társszövetkezetekhez:

Budapesten:

- 10. sz. Lakásszövetkezet, Neptun u.
- Vízafogó Lakásfenntartó, Párkány u.
- Keglovics Ferenc, XV. kerületben több utcában
- Újlipótvárosi 3. sz., Váci út 60-62.
- KPEG Hungária, Kárpát u.

Vidéken:

- GAMESZ Hévíz
- Társasház, Eger, Kallómalom út
- Lajosvárosi, Eger, Kárpát u. 1.
- Lakás-Üdülőépítő, Gyöngyös, Orczy u. 5.

PRÓBÁLJA KI,RENDELJEN!

CÍM:

BIOTHYS HUNGARY,

Tel:13692532

Fax:13692518

ELEKTRONIKUS CÉGBÍRÓSÁGI ÜGYINTÉZÉS

Könnyebb ügyintézés és tájékozódás az elektronika segítségével

A cégnyilvánosság alapvető követelménye ma a Ctv. számos rendelkezésében megjelenik. A törvény kimondja, hogy a cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai, valamint a cégiratok teljes körűen nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, és azokról feljegyzést készíthet. Rögzíti továbbá, hogy a létesítő okiratról és a számviteli törvény szerinti beszámolókról is hiteles másolat kérhető a cégbíróságon.

A cég cégjegyzékben szereplő adatairól (pl. székhely, tevékenységi kör, jegyzett tőke, cégjegyzésre jogosultak neve) a cégbíróság mellett az Igazságügyi Minisztérium keretein belül működő Cégnyilvántartási és Céginformációs Szolgálat útján is tájékoztatás kérhető. Természetesen a Szolgálat csak a számítógépen rögzített, a cégbíróságok és a Szolgálat közös adatbázisában szereplő adatokról tud tájékoztatást adni, a cégiratok (pl. társasági szerződés, aláírási címpéldány) megismerése érdekében az illetékes cégbírósághoz kell fordulni.

Már ma is széleskörűen biztosított a cégek adatainak megismerhetősége, amely nagyon fontos szerepet játszik – akár egy-egy üzlet megkötése kapcsán is – a szerződő partner, a hitelező tájékozódása, érdekeinek védelme és a gazdasági forgalom biztonsága szempontjából. Ugyanakkor technikai oldalról nézve még meglehetősen nehézkes az adatokhoz való hozzáférés: egy kft. társasági szerződése teljes tartalmának megismerésére ma nincs más mód, mint hogy az érdeklődő elutazik a cég székhelye szerint illetékes cégbíróságra, és az ügyfélszolgálati irodán megtekinti az iratot.

A modern kommunikációs eszközök, elsősorban az Internet azonban egyrészt lehetőséget kínál a cégbírósági ügyintézés további egyszerűsítésére, gyorsítására, másrészt a cégjegyzék és a cégiratok tartalmának távolból történő megismerésére is.

Erre figyelemmel született meg a múlt év júniusában a cégnyilvánosság közösségi jogi követelményeit megfogalmazó 1. társasági jogi irányelvet (68/151/EGK) módosító új közösségi irányelv (2203/58/EK), amely szigorú követelményeket határoz meg az uniós tagállamokra nézve az elektronikus cégbejegyzési eljárás bevezetésével és a cégiratok elektronikus úton való megismerésével kapcsolatban.

Az irányelv, amelynek hatálya a korlátolt felelősségű társaságokra és a részvénytársaságokra terjed ki, előírja a tagállamok számára – többek között – elektronikus cégnyilvántartás vezetését, az ügyfél és a cégbíróság közötti elektronikus kommunikáció biztosítását, a hagyományos úton benyújtott cégiratok digitalizálását és – legalább 10 évre visszamenően – a cégiratok elektronikus úton történő lekérdezhetőségének lehetővé tételét. Az irányelv által támasztott követelményeket – legkésőbb – 2006. december 31-ig teljesíteni kell.

E szempontok határozták meg az elektronikus cégeljárás és a cégiratok elektronikus úton történő megismeréséről szóló (a Magyar Közlöny 2003/127. számában kihirdetett) 2003. évi LXXXI. törvény tartalmát, amely elsősorban a Ctv-t módosítja, illetve egészíti ki, de a cégbíróságra háruló feladatok mellett jelentős új lehetőségeket és – ezzel egyidejűleg – kötelezettségeket teremt az ügyvédi és a közjegyzői kar számára is. Éppen ezért a törvénymódosítás érinti az ügyvédi törvény, a közjegyzői törvény és a Polgári perrendtartás egyes rendelkezéseit is.

A törvény érdemben három fő egységre bontható. Az elektronikus cégeljárás alapvető szabályainak rögzítése mellett szól a számviteli törvény szerinti beszámolók elektronikus úton történő benyújtásának módjáról és a cégiratok elektronikus úton történő megismeréséről is. Az új szabályok az alábbiak szerint foglalható össze.

Az elektronikus cégeljárás

Az elektronikus cégeljárás bevezetése jelentős mértékben egyszerűsíteni és gyorsítani fogja az érintett cégek cégnyilvántartásba történő bejegyzésének, illetve a változások bejegyzésének menetét. A 2003. évi LXXXI. törvény szerint 2006. szeptember 1-jétől minden korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság bejegyzési és változásbejegyzési kérelme elektronikus úton is benyújtásra kerülhet az illetékes cégbírósághoz. Ezt megelőzően, már 2005. szeptemberétől lehetőség nyílik arra, hogy a korlátolt felelősségű társaságok egyes, kevesebb melléklet csatolását igénylő változásbejegyzési kérelmei (székhely, telephely, fióktelep, tevékenységi kör megváltozása), továbbá a részvénytársaságok bejegyzési és változásbejegyzési kérelmei elektronikus úton jussanak el a cégbírósághoz. A fokozatos bevezetés indoka, hogy az érintett számítógépes rendszerek és hálózatok már a kezdeti időszakban – alacsonyabb terhelés mellett – biztonságosan működhessenek. Fontos hangsúlyozni, hogy az elektronikus cégbejegyzési eljárás alkalmazása csak egy lehetőség lesz a cégek számára, annak igénybevétele mindvégig önkéntes marad. A törvénymódosítás hatálybalépését követően is változatlanul lehetőség lesz a kérelmek postai úton vagy személyesen történő benyújtására.

Az elektronikus cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem benyújtása

A korlátolt felelősségű társaságok és részvénytársaságok bejegyzése (változások bejegyzése) iránti kérelmet a világháló egyetlen pontján, a Céginformációs Szolgálat internetes portálján (elektronikus ügyfélszolgálati irodáján) lehet majd benyújtani. Figyelemmel arra, hogy a cégeljárásban a jogi képviselőt ma is kötelező, az elektronikus cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem benyújtására csak a cég jogi képviselőjét ellátó ügyvéd vagy közjegyző lesz jogosult.

A Szolgálat portálján elektronikus úton elérhetőek és letölthetőek lesznek a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem előterjesztéséhez szükséges nyomtatványok. Ezen kérelemhez kerülhetnek majd csatolásra a törvényben meghatározott mellékletek (pl. társasági szerződés, aláírási címpéldány, tagjegyzék) elektronikus okirat formájában.

Az elektronikus cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem mellékletei

Bár az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. Törvény lehetővé teszi, hogy a társasági szerződés és a cég bejegyzéséhez szükséges egyéb dokumentumok elektronikus okiratként szülessenek meg, ma még általánosnak mondható, hogy ezek az iratok hagyományos módon, papíron készülnek el és kerülnek aláírásra. Ezen túlmenően a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem mellékleteként számos olyan okirat (tulajdoni lap másolata, hitelintézeti igazolás a pénzbetétek befizetéséről stb.) csatolásra kerülhet, amelyek szintén papíron készülnek. Az elektronikus cégeljárásban természetesen elengedhetetlen, hogy az ügyfél ezen okiratokat elektronikus formában bocsássa a cégbíróság rendelkezésére.

Ennek érdekében a törvény feljogosítja a cég jogi képviselőjét ellátó ügyvédet arra, hogy az általa készített létesítő okirat (társasági szerződés, alapító okirat, alapszabály) mellett a cég bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmének további mellékleteit is elektronikus okirati formába alakítsa. Technikailag ez szkenneléssel valósítható meg.

Az elektronikus cégeljárásban jogi képviselő ellátására csak az az ügyvéd, illetve közjegyző lesz képes és jogosult, aki – nyilvántartásba vett hitelesítésszolgáltató által rendelkezésre bocsátott – minősített elektronikus aláírással rendelkezik. A törvény természetesen nem korlátozza az igénybe vehető hitelesítésszolgáltatók és alkalmazható aláírások körét, annak megválasztásáról a jogi képviselő dönt.

A jogi képviselő az elektronikus formába konvertált okiratot minősített elektronikus aláírással, valamint időbélyegzővel látja el (aláírása bizonyítékul szolgál arra, hogy az

elektronikus okirat tartalma megegyezik az eredeti papíralapú okirattal. Hangsúlyozandó, hogy maga az átalakított elektronikus okirat nem bír az eredeti okirat bizonyító erejével, és az nem is hiteles másolat. Egy hatósági engedély ügyvéd által digitalizált változata tehát nem minősül sem közokiratnak, sem annak bizonyító erejével nem bír, ahogy például egy közjegyző által készített hiteles másolat tenné. Az ügyvéd minősített elektronikus aláírásával pusztán a tartalmi egyezőséget tanúsítja.

Azon okiratok, amelyek már eleve elektronikus okiratként keletkeznek, közvetlenül csatolhatók a kérelemhez. Ebben az esetben további átalakítás nem szükséges.

Annak érdekében, hogy a konvertált okirat és az elektronikus okirat egyezősége megállapítható maradjon, a törvény kötelezi a jogi képviselőt az eredeti papíralapú okirat vagy hiteles másolatának megőrzésére és arra, hogy az okiratot a cégbíróság felhívására mutassa be. A cégbíróság ilyen felhívást akkor tehet, ha kételye merül fel a benyújtott elektronikus okirat hitelt érdemlőségével kapcsolatban. Abból a célból, hogy az eredeti okiratok megőrzése abban az esetben is biztosított legyen, ha az ügyvéd kamarai tagsága megszűnik, vagy szünetel, a törvény elrendeli az ügyvédi levéltár létrehozását. Ennek működtetése és fenntartása a Magyar Ügyvédi Kamara feladata.

A nagyobb biztonság elérése érdekében a törvény feljogosítja az ügyvédi kamarát, hogy szabályzatban határozza meg azon technikai feltételeket, amelyek a fenti tevékenység végzéséhez szükségesek, továbbá vezesse az ilyen tevékenységet folytató ügyvédek, ügyvédi irodák nyilvántartását. Ezen túlmenően a kamara szabályzatban rendezi az eredeti papíralapú okiratok megőrzésének, az ügyvédi levéltár működésének, és az okiratok ügyvédi levéltárban történő elhelyezésének, kezelésének, továbbá a cégbíróság felhívására történő bemutatásának szabályait.

Tekintve, hogy a cégek képviseletét nemcsak ügyvéd, hanem közjegyző is elláthatja, a fenti jogosultságok természetesen az utóbbiakat is megilletik, a kapcsolódó kötelezettségek pedig terhelik őket. Az ügyvédektől eltérően azonban a közjegyzők általánosan, minden okiratot jogosultak elektronikus formában elkészíteni, amely – meghatározott alakszerűségek betartása mellett – elektronikus közokiratnak minősül, illetve minden papíralapú okiratról készíthetnek hiteles elektronikus másolatot.

A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.), valamint a Ctv. Néhány esetben eltekint a kötelező jogi képviselet alkalmazásának követelményétől. Ilyen szabály található például a Gt. 292. §-ának (1) bekezdésében, amely befolyásszerzés esetén a befolyással rendelkező számára írja elő a bejelentési kötelezettségek, vagy a Ctv. 32. §-ának (1) bekezdésében, amely a felszámolót kötelezi az aláírási címpéldány csatolására. A 2003/58/EK irányelv úgy szól, hogy a tagállamoknak az elektronikus ügyintézés nemcsak a cégek, hanem más bejelentésre kötelezett személyek vagy szervezetek számára is lehetővé kell tenniük. A 2003. évi LXXXI. törvény eleget tesz e követelménynek, azonban – annak érdekében, hogy az eredeti, átalakított okirat megőrzése biztosított legyen – ebben a körben is kötelező jogi képviseletet ír elő. Természetesen, ha ezen iratok benyújtása hagyományos módon történik, ügyvéd vagy közjegyző közreműködése továbbra sem szükséges.

Az elektronikus cégeljárás menete

A fentiek alapján tehát a jogi képviselő előállíthatja a cégbejegyzéshez (változásbejegyzéshez) szükséges iratokat elektronikus okirat formájában (ezt az ügyfél elektronikus aláírással látja el), vagy a papíralapú dokumentumokat – szkenneléssel – elektronikus okirati formába alakítja. A kérelmet és az így elkészített elektronikus iratsomagot a jogi képviselő minősített elektronikus aláírásával látja el, és a Céginformációs Szolgálat portálján keresztül benyújtja (elküldi) az illetékes cégbírósághoz.

Az elektronikus kérelem Céginformációs Szolgálatához érkezését követően az itt működő automaták a kérelmet és mellékleteit informatikai szempontból megvizsgálják. E vizsgálat

kiterjed az elektronikus aláírás hitelességének, az adatok sértetlenségének és az okiraton szereplő időbélyegző dátumának ellenőrzésére. A Szolgálat alakítja át a kérelem mellékleteit az Igazságügyi Minisztérium és a cégbíróságok zárt informatikai hálózata által kezelhető file-formátumba is. E vizsgálatot és átalakítást követően a Szolgálat a kérelmet egy munkanapon belül továbbítja az illetékes cégbírósághoz, tekintet nélkül arra, hogy a megküldött dokumentum számítástechnikai szempontból megfelelő vagy hibás-e. Utóbbi esetben az iratokat a cégbírósághoz a hibára, hiányosságra vonatkozó tájékoztatással küldi meg. A Szolgálat a továbbításról elektronikus igazolást állít ki, és azt megküldi a kérelmet benyújtó jogi képviselőnek. A Szolgálat arról is tájékoztatja a jogi képviselőt, ha a beadvány informatikai szempontból nem szabályszerű, és hogy az ezen jelzéssel került továbbításra a cégbírósághoz. Ebben az esetben a jogi képviselőnek a kérelmet és mellékleteit ismételtelen be kell nyújtania.

Az elektronikus cégeljárásban az ügyfél számára a Ctv-ben a kérelem benyújtására előírt határidők szempontjából az elektronikus okiratok Céginformációs Szolgálathoz való érkezésének időpontja az irányadó. Ez azt jelenti, hogy ha a jogi képviselő által megküldött iratok a törvényben előírt határidőn belül (pl. 30 nap, 60 nap) megérkeznek a Szolgálathoz, úgy kell tekinteni, hogy a cég a törvényi határidőn belül teljesítette kötelezettségét. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a beadvány informatikai szempontból szabályszerű-e, viszont nem is mentesíti a jogi képviselőt a beadvány ismételt, szabályszerű benyújtásának kötelezettsége alól.

A fentiekől eltérően, a cégbíróságra irányadó ügyintézési határidő akkor kezdődik, amikor a Céginformációs Szolgálattól a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem hozzá megérkezik. Ebből a szempontból szintén nincs jelentősége annak, hogy a Szolgálat által végzett informatikai vizsgálat alapján a kérelem és mellékletei szabályszerűek-e, ugyanakkor a cégbíróság – a kérelem beadását igazoló – tanúsítvány csak a számítástechnikai szempontból szabályszerű (a Szolgálat által ilyen tájékoztatással megküldött) beadvány alapján állít ki. Ha a jogi képviselő a Szolgálat értesítése alapján, illetve annak ellenére, hogy a cégbíróság nem küldte meg az elektronikus tanúsítványt, a kérelem érkezésétől számított 8 napon belül nem nyújtja be ismételtelen, szabályszerűen a kérelmet, a cégbíróság a kérelmet hiánypótlási eljárás lefolytatása nélkül elutasítja, és erre vonatkozó határozatát a jogi képviselőnek megküldi. E végzés meghozatalának akkor sem lesz akadálya, ha a megküldött file esetleg olyan mértékben hibás, hogy megnyitása nem lehetséges. A Szolgálat portálja ugyanis úgy kerül kialakításra, hogy a cég és a jogi képviselő alapvető adatai – kötelező begépelés révén – a cégbíróság által mindenképpen megállapíthatók lesznek.

Ha a kérelem informatikai szempontból nem hibás, úgy a cégbíróság a cégeljárás az általános szabályok szerint folytatja le. Ennek megfelelően az érkezéstől számított 8 napon belül – hiánypótlásra való felhívás nélkül – elutasítja a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet, ha a jogi képviselő nem csatolta a törvényben előírt okiratokat vagy az eljárási illeték nem került megfizetésre. Ha a kérelem ilyen hiányosságban, hibában nem szenved, úgy – egy esetleges hiánypótlási eljárás lefolytatását követően – a cégbíróság a kérelemről 60 napon belül érdemben határoz.

Az eljárási illeték megfizetése

A gazdasági forgalomban hosszú ideje igényként jelentkezik, hogy a cégeljárási illetéket illetékbélyeg helyett elektronikus úton lehessen megfizetni. 2005. szeptember 1-jétől a cégeljárás illetéke az interneten keresztül is megfizethető abban az esetben is, ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem papíralapon kerül benyújtásra. Az illeték és a közzétételi költségtérítés elektronikus úton történő megfizetésére a cégbíróság által kiadott tanúsítvány birtokában, a tanúsítvány számára és a cégjegyzékszámra történő hivatkozással kerülhet sor. A Szolgálat a befizetést elektronikus úton igazolja, és arról a cégbíróságot értesíti, a befizetett

összeg jogosult számára történő átutalásáról pedig megfelelően gondoskodik. Természetesen továbbra sem lesz akadálya annak, hogy az eljárási illetéket a cég vagy jogi képviselője illetékbélyeggel vagy készpénzzel rója le.

Ettől eltérően az elektronikus cégeljárás által nyújtott szolgáltatások igénybevétele esetén az elektronikus fizetési mód alkalmazása kötelező lesz. Egyedül ez a megoldás biztosítja ugyanis a szabályozás céljának elérését, azaz a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás gyorsítását és egyszerűsítését. Az eljárási illeték és a közzétételi költségtérítés megfizetésére – a cég választása szerint – sor kerülhet majd a kérelem benyújtásával egyidejűleg vagy pedig a cégbíróság által kibocsátott elektronikus tanúsítvány birtokában, annak kézhezvételét követő két napon belül. Az illeték befizetésének elmulasztása esetén a kérelem érkezését követő nyolcadik napon a cégbíróság ugyanúgy – hiánypótlásra való felhívás kibocsátása nélkül – elutasítja a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelmet, mintha a kérelem maga nem lett volna szabályszerűen benyújtva.

A cégbíróság határozata

A cégbíróság az elektronikus cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során hozott végzéseit elektronikus okiratként küldi meg a jogi képviselőnek. Tekintettel azonban arra, hogy mind a tanúsítvány, mind a bejegyző végzés számos bírósági, államigazgatási eljárásban (pl. földhivatal) vagy egyéb szervezet eljárásában felhasználásra kerül, és ma még nem minden szervnél biztosított az elektronikus okiratok kezelhetősége, ezen iratokat a cégbíróság írásban is megküldi az ügyfél képviselőjének. A kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények (pl. fellebbezési határidő kezdete) azonban ebben az esetben is az elektronikus érkezéshez kötődnek. Az elektronikus ügyintézés –egyelőre – csak az elsőfokú eljárásban lesz alkalmazható.

A számviteli törvény szerinti beszámolók benyújtása elektronikus úton

Az 1. társasági jogi irányelv cégnyilvánosságra vonatkozó szabályainak hatálya kiterjed a beszámolókra is, így az azt módosító 2003/58/EK irányelv ezekre nézve is előírja az elektronikus megküldés lehetőségének biztosítását. Ennek alapját a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény teremti meg, lehetővé téve ezen iratok elektronikus úton történő benyújtását. A hatályos szabályok szerint a számviteli törvényben meghatározott beszámolókat közzététel céljából a Céginformációs Szolgálatnak kell megküldeni. Emellett azokat az illetékes cégbíróságon is letétbe kell helyezni. Elektronikus úton történő benyújtás esetén azonban a cég a Szolgálathoz történő megküldéssel egyidejűleg eleget tehet közzétételi és letétbe helyezési kötelezettségének is.

A beszámolók elektronikus úton történő benyújtásának eljárási szabályait a Ctv. Rögzíti. A törvény – az elektronikus cégeljáráshoz hasonlóan – előírja a minősített elektronikus aláírás alkalmazásának kötelezettségét. Az előbbi eljáráshoz képest – a benyújtás tekintetében – annyi az eltérés, hogy amennyiben a beszámoló már eleve elektronikus okiratként készült, úgy azt a cég képviselője közvetlenül, jogi képviselő közreműködése nélkül továbbíthatja a Szolgálathoz. Ha a beszámoló papíralapú, úgy a digitalizálására ebben az esetben is csak a jogi képviselő jogosult, aki köteles az eredeti okirat megőrzésére is.

Az elektronikus úton benyújtott beszámolót a Szolgálat informatikai szempontból megvizsgálja, és a szabályszerű benyújtásról egy munkanapon belül értesíti a cégbíróságot, továbbá intézkedéseiről tájékoztatja a kérelem benyújtóját. A beszámoló benyújtására vonatkozó határidők szempontjából a Szolgálathoz való – informatikai szempontból – szabályszerű érkezés időpontja irányadó.

Ezen beszámolókat azonban a Szolgálat nem továbbítja a cégbírósághoz, azokat ő maga őrzi. Mivel az iratok elektronikus úton – mind a Szolgálatnál, mind a cégbíróságokon – elérhetők,

nincs szükség azoknak két helyen történő tárolására. Ezen beszámolók természetesen a cégbíróságon is ingyenesen megtekinthetők, azokat – kérelemre – a cégbíróság a Szolgáltatól elektronikus úton lekéri.

Az új eljárás igénybevételére először a 2005. évre vonatkozó beszámolók benyújtása során, tehát általánosan 2006-tól lesz lehetőség.

A cégiratok lekérdezése elektronikus úton

Ahogy ezt korábban már említettük, a Ctv. Ma is széles körben biztosítja a cégjegyzék adatainak és a cégiratoknak a megismerhetőségét. Az alábbiakban ismertetésre kerülő új szabályok azonban jelentősen megkönnyítik majd a korlátolt felelősségű társaságok és a részvénytársaságok cégirataihoz való hozzáférést, és ezzel nagyobb nyilvánosságot teremtenek a gazdasági forgalomban működő cégek (tagjaik, tulajdonosaik) adatainak megismerhetőségéhez.

A cégnyilvánosság bővítését szolgálja a cégiratok elektronikus úton való lekérdezésének lehetősége. A cégbíróságok 2005. januárjától minden korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság újonnan benyújtott bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmét és annak mellékleteit – az érkezéstől számított 8 napon belül – elektronikus úton feldolgozzák. 2005. szeptemberétől ezen iratok, továbbá az elektronikus úton megküldött iratok (elektronikus cégeljárás) és beszámolók az Interneten lekérdezhetők lesznek, azokról – hiteles vagy nem hiteles másolatként – elektronikus okirat kérhető. A cégjegyzékből megállapítható lesz majd, hogy az érintett cég iratai elektronikus úton rendelkezésre állnak-e.

Ugyanúgy, ahogy ma a cégbíróságok irattárában őrzött cégiratok ingyenesen megtekinthetők, az elektronikus úton nyilvántartott cégiratokkal kapcsolatban is lehetőség lesz arra, hogy a cégbíróságok, illetve a Céginformációs Szolgálat ügyfélszolgálati irodáján az érdeklődők – térítésmentesen – tanulmányozzák az elektronikus okiratokat.

Amennyiben a cégiratokról másolatra van szükség, a másolat iránti kérelem a cégbíróságnál, illetve a Céginformációs Szolgálatnál elektronikus úton vagy személyesen is előterjeszhető, és a másolatot a cégbíróság vagy a Szolgálat a kérelemnek megfelelő formában (írásban vagy elektronikus úton) adja ki. Az elektronikus kérelmet legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell majd ellátni, és azt a Céginformációs Szolgálat portálján kell benyújtani, a másolati illeték, illetve költségtérítés egyidejű megfizetése mellett. A hiteles elektronikus másolatot a cégbíróság, illetve a Szolgálat minősített elektronikus aláírással látja el, így az közokiratnak minősül, és tökéletesen bizonyítja, hogy az elektronikus okirat tartalma megegyezik az eredeti okirattal. Az egyszerű (nem hiteles) másolat ilyen aláírást nem tartalmaz.

A 2003. évi LXXXI. törvény elfogadása tehát meghatározó jelentőségű változásokat idéz majd elő a cégbírósági ügyintézésben. A törvény természetesen csak az eljárás legfontosabb, garanciális jelentőségű szabályait rögzíti, a részletszabályok meghatározása a végrehajtási rendeletek feladata.

A jogi segítség körében juttatható támogatások **A peren kívüli támogatás**

A támogatás típusai

Sajnos gyakori, hogy valaki kedvezőtlen anyagi helyzete miatt nem tud jogi szakembert igénybe venni ügye intézéséhez. A peren kívüli támogatás körében a jogi segítő az ilyen fél számára jogi tanácsot ad vagy beadványt, egyéb iratot készít. Ezen jogi szolgáltatásért a jogi segítőt jogszabályban meghatározott mértékű munkadíj és költségtérítés (együtt a jogi szolgáltatás díjának nevezi a törvény) illeti meg. A szociálisan hátrányos helyzetben lévők helyett az állam megfizeti vagy megelőlegezi ezt az összeget. A jogi segítő óradíját a központi költségvetésről szóló törvényben az Országgyűlés állapítja meg úgy, hogy annak összege az előző évi összegnél nem lehet alacsonyabb.

Ha a fél a jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján arra szerez jogosultságot, hogy helyette a jogi szolgáltatás díját az állam viselje, akkor a jogi szolgáltatás igénybevétele számára nem jár költségekkel. Ha pedig a felet jövedelmi és vagyoni viszonyai arra jogosítják fel, hogy helyette a jogi szolgáltatás díját az állam megelőlegezze, az előlegezett díjat a támogatás engedélyezéséről szóló határozatban megállapított határidőn belül kell az állam részére visszatérítenie. A visszatérítésre legfeljebb egyéves határidőt adhatnak a határozatban, és e határidőn belül a részletekben történő teljesítést is engedélyezhetik. Így a rászoruló – de az állam általi költségviselésre jogosultnál jobb helyzetben lévő – félnek nem kell a probléma felmerülésekor rendelkeznie a jogi szolgáltatás díjával, később is, részletekben is, esetleg éppen a jogvita rendezése során kapott összegből kiegyenlítheti ezt az összeget.

A támogatásban részesíthető ügyek

A törvény meghatározza a támogatásban részesíthető ügyek körét, a peren kívüli támogatás ügynevezett tárgyi hatályát. E szerint a támogatás abban az esetben biztosítható a félnek, ha

a) olyan jogvitában érintett, amellyel kapcsolatban a későbbiekben per lefolytatására kerülhet sor, és a fél eljárási jogainak, kötelességeinek megismeréséhez jogi tanácsadásra vagy a későbbi perbeli jognyilatkozat megtétele érdekében beadvány készítésére van szükség,

b) peren kívül is lezárható jogvitában érintett, és e felet a jogvita peren kívüli lezárásának lehetőségeiről indokolt tájékoztatni, vagy részére olyan iratot készíteni, amely a jogvita lezárását szolgálja,

c) jogvita lezárását szolgáló peren kívüli közvetítésben vesz részt, és a közvetítést lezáró megállapodás aláírását megelőzően szükséges részére a jogi tanácsadás,

d) mindennapi megélhetését közvetlenül érintő kérdésben (így különösen lakhatással, munkajoggal összefüggő kérdések, közüzemi szolgáltatások igénybevétele) szükséges a jogról való tájékoztatás,

e) kötelezettséget keletkeztető közigazgatási eljárásban vesz részt, és a fél eljárási jogainak, kötelességeinek megismeréséhez jogi tanácsadásra vagy jognyilatkozat megtétele érdekében beadvány készítésére van szükség,

f) részére abban a kérdésben szükséges jogi tanácsadás, hogy jogainak védelme érdekében mely hatóságnál milyen típusú eljárást kell indítania, illetve ilyen eljárás kezdeményezése érdekében beadvány készítésére van szükség,

g) bűncselekmény sértettje, és a feljelentés megtételéhez, büntetőeljárásbeli jogainak megismeréséhez vagy a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti eljárás megindításához van szüksége jogi tanácsadásra vagy beadvány készítésére,

h) polgári vagy büntetőeljárásban rendkívüli jogorvoslati kérelem elkészítéséhez kér segítsége.

Ha a rászoruló félnek Magyarországon van a lakóhelye, ügyében jogi tanácsadásra akkor is sor kerülhet, ha az érintett bírósági vagy hatósági eljárás külföldön van folyamatban. Annak érdekében, hogy a jogi segítségnyújtás a rászorultak alapvető szükségleteit, megélhetését, lakhatását szolgáló ügyekre korlátozódjék, a törvény meghatározza azokat az eseteket, amelyekben az előbbi feltételek fennállása esetén sem lehet támogatást nyújtani;

a) szerződés készítésére, kivéve, ha a szerződést kötő felek közösen kérik a támogatást, és valamelyikük vonatkozásában fennállnak annak a feltételei,

b) jogi tanácsadásra a pénzügyi intézet által folyósított kölcsön felvételének feltételeivel kapcsolatban, és bármely olyan jogügylet tárgyában, amelyben a jognyilatkozatot csak ügyvéd által ellenjegyzett okiratba vagy közjegyzői okiratba foglaltan lehet tenni, kivéve, ha a jogügylet a fél és családja lakhatását szolgáló ingatlan elidegenítése vagy megterhelése,

c) alkotmányjogi panasszal kapcsolatban,

d) a magánszemély vállalkozási jellegű tevékenységével kapcsolatos ügyben,

e) társadalmi szervezet létrehozásával és működésével kapcsolatos ügyben,

f) vámügyekkel kapcsolatban.

A támogatottak

A törvény megszabja a peren kívüli jogi segítségnyújtás személyi hatályát is, vagyis hogy ki jogosult erre a segítségre. Támogatásban részesíthető a fél, ha

a) magyar állampolgár;

b) Magyarország területén bejelentett lakóhellyel rendelkező vagy menekültügyi eljárásban részt vevő külföldi személy;

c) nem magyar állampolgár az államának a Magyar Köztársasággal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján (a viszonyosság fennállása tekintetében az igazságügy-miniszter nyilatkozata irányadó);

d) az Európai Unió tagállamának állampolgára (de a törvénynek az Európai Unió tagállamira vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók Dániára);

e) az Európai Unióon kívüli államnak az Európai Unió tagállamában jogszerűen tartózkodó állampolgára.

Az előző felsorolásban meghatározott személyek közül természetesen csak a rászorultak tarthatnak igényt arra, hogy az állam viselje vagy megelőlegezze a nekik nyújtott jogi szolgáltatás díját.

A fél helyett az állam viseli a költségeket:

a) ha a fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme (munkabére, nyugdíja, egyéb rendszeres pénzbeli juttatása) nem haladja meg a munkaviszony alapján megállapított öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (ez a nyugdíjminimum, jelenleg 23 200Ft), vagyona pedig nincs;

b) jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorultnak tekintendő az a fél, aki

- rendszeres szociális segélyben részesül,

- közgyógyellátásban részesül vagy egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságát állapították meg, vagy

- átmeneti szállást igénybe vevő hajléktalan személy,

- menekült, menedékes, illetve menekültkénti vagy menedékeskénti elismerését kérő személy, és a jövedelmi és vagyoni helyzetéről tett nyilatkozata alapján a számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult.

A jogi szolgáltatás díját a fél helyett az állam előlegezi, ha a fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a teljes munkaidőben történő foglalkoztatás alapján járó munkabér mindenkori legkisebb összegét (minimálbér), és vagyona nincs.

A rendelkezésre álló jövedelem kiszámításakor a havi jövedelembe be kell számítani a féllal egy háztartásban élő személy jövedelmét is – kivéve, ha ellenérdekű személy a féllal fennálló jogvitában vagy államigazgatási eljárásban -, és ezt az összeget kell elosztani a féllal egy háztartásban élő személyek számával. Ezzel a módszerrel az egy főre jutó jövedelem felmérhető. Ebből az összegből le kell vonni a jogszabály alapján a fél által fizetendő tartásdíj vagy járadék összegét és a lakás vásárlásához, felújításához, építéséhez pénzügyi vagy munkáltató által folyósított hitel havi törlesztő részletének a félre eső összegét, ha a lakás a hitel felvételekor megfelelt a méltányolható lakásigény külön jogszabályban meghatározott feltételeinek.

Nem lehet a rászorultságot megállapítani akkor, ha a fél rendelkezésre álló jövedelme nem haladja meg a nyugdíjminimumot, illetve a minimálbért, de olyan vagyonnal rendelkezik, amelynek felhasználásával (értékesítésével, megterhelésével stb.) a jogi szolgáltatás igénybevételének költségeit fedezni tudná. E szabály alkalmazása során azonban nem vehető figyelembe az a vagyontárgy, amelynek felhasználásával járó veszteség nem áll arányban a jogi szolgáltatás igénybevétele folytán elérhető előnyökkel. Nem lehet ilyen felhasználható vagyonnak tekinteni különösen

- a) a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakat,
- b) a fél olyan ingatlanát, amely saját és az általa eltartottak lakhatását szolgálja,
- c) a mozgáskorlátozott személy gépjárművét és azt a gépjárművet, amely nélkül a fél foglalkozásának gyakorlása lehetetlenné válik, továbbá
- d) azokat a vagyontárgyakat, amelyek a nyugdíjminimum, illetve a minimálbér megszerzéséhez szükségesek.

A rászorultságot akkor is meg kell vizsgálni, ha a fél rendelkezésre álló jövedelme meghaladja a nyugdíjminimum, illetve a minimálbér összegét, de a fél

- a) a jogi szolgáltatás igénybevételét lehetetlenné tévő mértékben akadályoztatva van a jövedelmével való rendelkezési joga gyakorlásában,
- b) számára a jogi szolgáltatás igénybevétele egyéb személyes körülményeire – így különösen fogyatékosságára, illetve a lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye államának magas megélhetési költségeire – tekintettel még ilyen összegű jövedelem mellett is lehetetlen, vagy
- c) a jövedelmét a jogi szolgáltatás igénybevételétől eltérő más célra kell fordítania és ennek elmaradása a fél vagy a vele egy háztartásban élők életét, testi épségét, egészségét vagy megélhetését közvetlenül veszélyeztetné.

Nem lehet a rászorultságot megállapítani, ha a félnek a támogatás iránti kérelem előterjesztését megelőző évben elért nettó átlagkeresete legalább 30 %-kal meghaladja a rászorultsághoz vizsgált, levonások nélküli havi nettó jövedelmét.

Nem lehet támogatást nyújtani az eddig említett feltételek fennállása esetén sem, ha a szükséges támogatást az ügyben a fél korábban már megkapta, vagy ha a fél ügyében eljáró közigazgatási szerv a fél beadványának elkészítésében már segítséget nyújtott. Ez a rendelkezés azt célozza, hogy ugyanaz a fél, ugyanabban az ügyben ne vehesse igénybe többször a jogi segítségnyújtás eszközét.

A szabályozás azt is meg kívánja akadályozni, hogy azok kapjanak újabb segítséget, akik visszaéltek a jogi segítségnyújtás lehetőségével. Nem részesíthető támogatásban ezért a fél, ha

- a) valamely, korábban nyújtott támogatást valótlán adatok szolgáltatása miatt megvontak tőle, a megvonás időpontjától számított 2 évig,
- b) a fél a korábban igénybe vett jogi szolgáltatás díját – bár arra köteles lett volna – nem térítette vissza az államnak, vagy
- c) a támogatás iránti kérelmében foglaltak ellenőrzésére irányuló vizsgálat elvégzését akadályozza.

A b) pontban foglalt esetben a fél kivételesen részesíthető támogatásban, ha igazolja, hogy a jövedelmi és vagyoni helyzete, egyéb személyes körülményei olyan fokban romlottak meg, hogy önhibáján kívül nem képes a jogi szolgáltatás díjának visszatérítésére.

Támogatás a polgári eljárásokban

A támogatás formái

A jogi segítségnyújtás keretében a törvényben meghatározott polgári peres és nem peres eljárásokban a felperes, az alperes, a beavatkozó (perbe hívott), a kérelmező és a kérelmezett fél a következő támogatásokat kaphatja:

- a) teljes vagy részleges költségmentesség,
- b) teljes vagy részleges költségfeljegyzési jog,
- c) pártfogó ügyvédi képviselet.

A költségmentesség, a költségfeljegyzési jog és a pártfogó ügyvédi képviselet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben (Pp.) meghatározott kedvezményeket jelenti a fél számára. Az irányadó szabály az, hogy a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a peresztes felet kell kötelezni. Azt a felet viszont, aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a perköltséget fedezni nem tudja, jogai érvényesítésének megkönnyítése végett a költségmentesség keretében az alábbi kedvezmények illetik meg:

- a) illetékmentesség;
- b) mentesség az eljárás során felmerülő költségek (tanú- és szakértői díj, ügygondnoki és tolmácsi díj, helyszíni tárgyalás és szemle költsége stb.) előlegezése, illetőleg megfizetése alól;
- c) mentesség a perköltség-biztosíték letétele alól;
- d) pártfogó ügyvéd kirendelésére való igény.

A támogatás igénybevételének feltételei

1. A támogatásra a már idézett főszabály szerint az jogosult, aki magyar állampolgár, Magyarország területén bejelentett lakóhellyel rendelkező vagy menekültügyi eljárásban részt vevő külföldi személy, vagy nem magyar állampolgár (államának a Magyar Köztársasággal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján), továbbá az Európai Unió tagállamának állampolgára és az Európai Unió kívüli államnak az Európai Unió tagállamában jogszerűen tartózkodó állampolgára. Mindezekről függetlenül támogatásban részesíthető a menekültügyi eljárásban hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt kérelmet benyújtó személy, valamint a külföldi fél olyan perekben, amelyekben a felet rászorultságára tekintet nélkül illeti meg a költségfeljegyzési jog.
2. A közhasznú vagy kiemelkedően közhasznú szervezet és a munkavállalói érdekképviselői szervezet vagyoni helyzetétől függetlenül költségfeljegyzési jogra rászorultnak tekintendő az általa közérdekből, külön jogszabály felhatalmazása alapján indított perben.
3. Ha a jogi szolgáltatás díját a fél helyett az állam viseli (nyugdíjminimum), akkor költségmentességre, ha a jogi szolgáltatás díját a fél helyett az állam előlegezi (minimálbér), akkor költségfeljegyzésre jogosult a rászoruló.
4. A fél a jövedelmi, vagyoni helyzetére tekintet nélkül jogosult költségfeljegyzési jogra (ez a tárgyi költségfeljegyzési jog) a következő perekben:
 - a.) az apasági és a származás megállapítása iránti egyéb per;
 - b.) a szülői felügyelet megszüntetése vagy visszaállítása iránti per;
 - c.) a gondnokság alá helyezés és a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti per;
 - d.) a gyermek elhelyezésével és átadásával kapcsolatos per;

- e.) a törvényen alapuló tartással kapcsolatos per, ideértve a tartásdíjnak a kötelezett járandóságait folyósító szervtől vagy más személytől való behajtása, a tartásdíj megszüntetése vagy összegének megváltoztatása, továbbá a tartásdíjra irányuló végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per is;
 - f.) a munkaviszonnyal, a közszolgálati és a közalkalmazotti jogviszonnyal, más szolgálati viszonnal, valamint a szövetkezeti tagsági viszony alapján létrejött munkaviszony jellegű jogviszonnyal kapcsolatos per (a továbbiakban: munkaügyi per), kivéve azokat a munkaügyi pereket, amelyekben a feleket tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg;
 - g.) a bányakár megtérítése iránti per;
 - h.) bűncselekménnyel a személy életében, testi épségében vagy egészségében okozott kár megtérítése iránti igény érvényesítése;
 - i.) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény
 - 21. §-ának (2) bekezdésében (cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes beteg az ellátást visszautasítja és az egészségügyi szolgáltató keresetet indít a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt) és
 - X. Fejezetében szabályozott eljárások (pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása);
 - j.) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben szabályozott nyugellátás és hozzátartozói nyugellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos eljárás;
 - k.) az egészségbiztosítási ellátások iránti igények érvényesítésével kapcsolatos eljárás.
5. A pártfogó ügyvédi képviselő joga azt a költségmentességben vagy költségfeljegyzési jogban részesült személyt illeti meg,
- a) aki jogban járatlansága és az ügy bonyolultsága folytán személyesen eljárva nem lenne képes a perben érdekeit eredményesen képviselni, eljárási jogait hatékonyan gyakorolni, vagy
 - b) akinek a perében a jogi képviselő kötelező.

A támogatás kizárt:

A fenti feltételek teljesítése esetén sem nyújtható támogatás az alábbi esetekben:

- a) a fél pereskedése rosszhiszeműnek vagy már előre teljesen eredménytelennek látszik,
- b) mint engedményes lép fel, és valószínűnek mutatkozik, hogy az engedményezés a támogatás igénybevételével történő perlés lehetővé tételét célozta,
- c) az eljárás előzetes bizonyítás lefolytatására irányul,
- d) a per a fél gazdálkodó tevékenységével vagy társadalmi szervezet alapításával kapcsolatos,
- e) az ügyben a perlés (jogi képviselő) költségeit vagy ténylegesen a jogi képviselőt a fél más állami támogatási rendszerben biztosított támogatásként megkapta,
- f) ha a korábban nyújtott támogatást valótlan adatok szolgáltatása miatt megvonták a féltől, a megvonás időpontjától számított 2 évig, vagy ha a fél a korábban igénybe vett jogi szolgáltatás díját – bár arra köteles lett volna – nem térítette vissza az államnak, vagy ha a támogatás iránti kérelmében foglaltak ellenőrzésére irányuló vizsgálat elvégzését akadályozza. (Kivétel a támogatás kizártsága alól, ha lehetőség van a fél kivételes támogatásban részesítésére, azaz ha igazolja, hogy a jövedelmi és vagyoni helyzete, egyéb személyes körülményei olyan fokban romlottak meg, hogy önhibáján kívül nem képes a jogi szolgáltatás díjának visszatérítésére.),
- g) azt a törvény egyéb okból kizárja.

Támogatás a büntetőeljárásokban

1. Az állam a jogi segítségnyújtás keretében büntetőeljárásokban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) alapján a következő támogatásokat nyújtja:
 - a) személyes költségmentesség a pótmagánvádló részére
 - b) pártfogó ügyvédi képviselet a sértett, a magánvádló, a magánfél és az egyéb érdekelt, valamint a pótmagánvádló részére.
2. A sértett, a magánvádló, a magánfél, az egyéb érdekelt részére a pártfogó ügyvédi képviselet; a pótmagánvádló részére a személyes költségmentesség és a pártfogó ügyvédi képviselet az egyéb feltételek teljesítése esetén az állampolgárságára tekintet nélkül engedélyezhető.
3. A támogatásra a sértett, a magánvádló, a magánfél, az egyéb érdekelt és a pótmagánvádló akkor tekintendő rászorultnak, ha jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján megfelel azoknak a feltételeknek, amelyek alapján a jogi szolgáltatás díját a fél helyett az állam viseli (nyugdíjminimum).
4. A kiskorú sértett és magánfél a jövedelmi és vagyoni viszonyaira tekintet nélkül jogosult a támogatásra; nem részesíthető azonban támogatásban, ha az ügyben a perlés (jogi képviselet) költségeit vagy ténylegesen a jogi képviseletet a fél más állami támogatási rendszerben biztosított támogatásként már megkapta.
5. A pártfogó ügyvédi képviselet joga azt a rászorult sértettet, magánvádlót, magánfelet és egyéb érdekeltet illeti meg, aki az ügy bonyolultsága, jogban járatlansága vagy egyéb személyes körülményei folytán képtelen személyesen eljárva a jogainak hatékony érvényesítésére. A pártfogó ügyvédi képviseletre jogosultság e körülmények mérlegelése nélkül megilleti
 - a) a kiskorú sértettet és magánfelet,
 - b) a költségmentességben részesült, jogi szakvizsgálóval nem rendelkező pótmagánvádlót.

A JOGI SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELE

A támogatások igénylésének általános szabályai

Illetékesség

A támogatások engedélyezése iránti kérelmet az Igazságügyi Minisztérium Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálatának a fél lakóhelye szerint illetékes megyei hivatal bírálja el.

A támogatás engedélyezése iránti kérelem

A félnek a kérelmet egy példányban, az erre a célra rendszeresített nyomtatvány kitöltésével kell benyújtania, díj- és illetékmentesen, amelyben meg kell jelölni a következő adatokat:

- a) a támogatásra való jogosultság megállapításához szükséges adatok (név, születési időpont, anyja neve, lakóhelye; foglalkozására, jövedelmére és vagyonára vonatkozó adatok; a vele egy háztartásban élő személyek ezen adatai),
- b) azt, hogy az ügyben korábban vett-e már igénybe támogatást (vagy kapott arra engedélyt), és
- c) azt, hogy korábban igénybe vett támogatásokkal kapcsolatban terheli-e őt az állam felé fizetési kötelezettség.

A kérelem elbírálásának határideje

A megyei hivatal a kérelemről – ha a támogatás igénybevételének feltételei annak alapján megállapíthatók – a kérelem személyesen történő benyújtásakor azonnal, az írásban benyújtott kérelem alapján pedig 15 napon belül határozattal dönt. A kérelem elutasításáról szóló

határozatot indokolással kell ellátni. Ha a kérelem hiányos, a megyei hivatal a hiányok rövid határidővel történő pótlására hívja fel a felet.

Adatváltozás bejelentése

A fél a támogatás engedélyezése során vizsgált adataiban bekövetkezett változásokat köteles a megyei hivatalnak 8 napon belül bejelenteni.

A kérelemben foglaltak valódiságának ellenőrzése

A megyei hivatal a kérelem elbírálásakor és a támogatás engedélyezésének felülvizsgálatakor meghallgathatja, a támogatás igénybevételének feltételeire vonatkozó adatokat nyilvántartó hatóságokat a közölt adatok valódiságának ellenőrzése érdekében megkeresheti vagy a kérelemben megjelölt adatok valódiságát a fél lakásán vagy tartózkodási helyeül szolgáló ingatlanban is megvizsgálhatja. A meghallgatásról és a vizsgálatról jegyzőkönyv készül. A támogatás igénybevétele feltételeinek vizsgálata céljából az adóhatóság az adótitokról, az erre hatáskörrel rendelkező hatóság pedig a támogatásokra való jogosultságról megkeresésre tájékoztatja a megyei hivatalt.

Kézbesítés

A határozatot a jelenlévő félnek átadják, egyébként részére postai úton kézbesíteni kell.

A támogatás felülvizsgálata és megvonása

A felülvizsgálat során a megyei hivatal elrendelheti a támogatás engedélyezéséhez szükséges igazolások ismételt csatolását, és egyéb bizonyítást folytathat le. A támogatást megvonja és a támogatás összegének visszatérítésére kötelezi a felet, ha

- a) a felülvizsgálat során – felhívás ellenére – nem nyilatkozik a támogatás engedélyezéséhez szükséges adatairól, vagy nem csatolja a felhívásban megjelölt igazolásokat,
- b) a támogatás igénybevételének feltételei a kérelem előterjesztésekor sem álltak fenn, és a fél a támogatás iránti kérelmében valótlan adatot szolgáltatott,
- c) az ügyben a perlés, a jogi képviselő költségeit, vagy ténylegesen a jogi képviselőt a fél más állami támogatási rendszerben biztosított támogatásként megkapta, vagy ha a korábban nyújtott támogatást valótlan adatok szolgáltatása miatt megvontak tőle, a megvonás időpontjától számított 2 évig, vagy ha a fél a korábban igénybe vett jogi szolgáltatás díját – bár arra köteles lett volna – nem térítette vissza az államnak, vagy ha a támogatás iránti kérelmében foglaltak ellenőrzésére irányuló vizsgálat elvégzését akadályozza.

Segítségnyújtás a támogatás igénybevételéhez, egyéb tanácsadás

A támogatásról, a támogatás engedélyezésének, felülvizsgálatának, megvonásának és visszatérítésének a feltételeiről, a jogi segítők személyéről és elérhetőségükről a megyei hivatal a hozzá forduló ügyfelet illeték- és díjmentesen tájékoztatja, részére a támogatás engedélyezése iránti kérelemhez szükséges nyomtatványokat rendelkezésre bocsátja, és kitöltésükben segítséget nyújt. A megyei hivatal a hozzá forduló ügyfelet a jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül, illeték- és díjmentesen tájékoztatja arról, hogy a kérelmének elbírálása melyik bíróság vagy hatóság feladatkörébe tartozik, az eljárás megindítása és lefolytatása milyen költségekkel jár számára, továbbá rövid tájékoztatást ad az egyszerű megítélésű ügyekben felmerült jogi kérdésekben. Ez azt jelenti, hogy az alapvető tájékoztatást és segítséget az ügyfelek megkapják attól függetlenül és annak vizsgálata nélkül, hogy megfelelnek-e a támogatás törvényi feltételeinek.

Fellebbezés és bírósági felülvizsgálat

A fél a határozat ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül az Igazságügyi Minisztérium Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Országos Hivatalához címzett fellebbezést nyújthat be, ha a megyei hivatal

- a) a támogatás engedélyezésére irányuló kérelmét elutasítja,
- b) a kérelmtől eltérően engedélyez számára támogatást (ideértve azt is, ha a fél részére kérelmtől eltérően illetékfeljegyzési jogot engedélyeznek), vagy
- c) a támogatást megvonja.

A fellebbezést a megyei hivatalhoz kell benyújtani, amely annak saját hatáskörben helyt adhat, egyébként az iratokkal együtt 3 napon belül felterjeszti azt az országos hivatalhoz.

Az országos hivatal az első fokú határozatot helyben hagyja, ha pedig helyt ad a fellebbezésnek, a határozatot megváltoztatja vagy – ha a rendelkezésre álló adatok nem elégségesek a döntéshez – a hiányok megjelölésével új eljárás lefolytatására kötelezi a megyei hivatalt. Valamennyi esetben a fellebbezés eredményeképpen hozott határozatot indokolással kell ellátni.

A másodfokon jogerőre emelkedett határozat felülvizsgálatát a fél a kézhezvételtől számított 30 napon belül kérheti a bíróságtól. A bíróság a kérelemről nemperes eljárásban határoz, eljárására – ha az eljárás nemperes jellegéből más nem következik – a Pp. Rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A bíróság az ügyben a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül határoz, a jogszabálysértő határozatot megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, és szükség esetén új eljárás lefolytatását rendeli el. A bíróság a megyei és az országos hivatal mérlegelését felülvizsgálhatja, a határozat meghozatala során – a támogatások engedélyezésére előírt mérlegelési szempontok szerint – méltányosságot is gyakorolhat. A felülvizsgálat iránti kérelmet az országos hivatalhoz kell benyújtani, amely azt 8 napon belül az iratokkal együtt továbbítja a bíróságnak.

A támogatás nyilvántartása

A megyei hivatal a támogatás igénybevételéről – a támogatás iránti kérelmek elbírálása és a visszatérítési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében – nyilvántartást vezet. A megyei hivatalok által vezetett nyilvántartás országos adatbázist alkot. A nyilvántartás a következő adatokat tartalmazza:

- a) a fél nevét, születési időpontját, anyja nevét és lakóhelyét,
- b) a kérelem elbírálására vonatkozó következő adatokat:
 - a határozat tartalma (engedélyezés, elutasítás),
 - a határozathozatal időpontja,
 - a jogorvoslati kérelem elbírálása, jogerőre emelkedés időpontja,
 - a megismételt eljárás adatai,
 - a támogatás formája,
 - a támogatás felülvizsgálatára vonatkozó adatok.

A megyei hivatal a nyilvántartásban rögzített adatokat a támogatás iránti kérelem előterjesztéstől számított 10 évig tartja nyilván és kezeli, továbbá köteles azokat megvédeni a jogosulatlan hozzáférés, nyilvánosságra hozás vagy jogszabályellenes felhasználás ellen. A megyei hivatal a nyilvántartás adataiból megkeresésre tájékoztatást ad a büntető- vagy polgári ügyben eljáró bíróság, a büntetőügyben eljáró ügyész vagy nyomozó hatóság, a bírósági és közigazgatási végrehajtást foganatosító hatóság részére, valamint a jogi segítő számára.

A támogatás visszatérítése

Ha a félnek a támogatást vissza kell térítenie, erre az a megyei hivatal kötelezi határozattal, amelyik a támogatást engedélyezte, és a tartozását a jogerős határozat alapján nyilvántartja. A visszatérítési kötelezettség elmulasztása esetén a megyei hivatal – a fél kérelmére, indokolt esetben – egy alkalommal legfeljebb 6 hónapra terjedő halasztást vagy részletfizetést adhat a

teljesítésre. Ha a fél a kérelme alapján megállapított fizetési feltételeket sem teljesíti, a megyei hivatal írásban felszólítja arra, hogy a hátralékot egy összegben 30 napon belül fizesse meg. A vissza nem térített támogatás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, a teljesítés elmulasztása esetén a megyei hivatal megkeresi a tartozás összegének behajtására hatáskörrel rendelkező szervet.

FOKOZATOS BEVEZETÉS 2006-IG

1. A jogi segítségnyújtásról szóló törvény – néhány kivétellel – 2004. április 1-jén lépett hatályba. A kivételek oka kisebb részben az európai uniós csatlakozásunk, nagyobb részben pedig az a körülmény, hogy egy országos hálózat kiépítésére és a kapcsolódó személyi, tárgyi, feltételek megteremtésére van szükség.
2. A Hosszabb felkészülési időre tekintettel 2006. január 1-jén lép hatályba a törvény
 - Támogatások a polgári eljárásokban című II. Fejezete,
 - Támogatások a büntetőeljárásokban című III. Fejezete,
 - A polgári eljárásokban nyújtott támogatásokra vonatkozó különös szabályok című VI. Fejezete,
 - A büntetőeljárásokban nyújtott támogatásokra vonatkozó különös szabályok című VII. Fejezete,
3. A törvényt a polgári és büntetőeljárásokban akkor kell alkalmazni, ha a támogatás iránti kérelmet a törvény hatálybalépését követően – 2004. április 1. után – nyújtották be. Azon rendelkezés alapján, hogy bűncselekmény sértettje támogatásban részesíthető, ha a feljelentés megtételéhez, büntetőeljárásbeli jogainak megismeréséhez vagy a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti eljárás megindításához van szüksége jogi tanácsadásra vagy beadvány készítésére, csak olyan bűncselekmények esetén biztosítható támogatás, amelyeket a törvény hatálybalépését követően követtek el.